2024/1349

22.5.2024 г.

# РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1349 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

## от 14 май 2024 година

## за установяване на процедура на границата за връщане и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1148

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2 и член 79, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взе предвид становищата на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) При създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Съюзът следва да осигурява отсъствието на контрол на лицата на вътрешните граници, да развива обща политика по въпросите на убежището и миграцията, контрола на външните граници и връщането и да предотвратява неразрешените движения между държавите членки, на основата на солидарност и справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, като наред с това тази политика трябва да бъде справедлива спрямо гражданите на трети държави и лицата без гражданство и да зачита изцяло основните права.

(2) Целта на настоящия регламент е да се рационализират, опростят и хармонизират процедурите на държавите членки чрез установяване на процедура на границата за връщане. Тази процедура следва да се прилага за гражданите на трети държави и лицата без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище, предвидена в Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) (наричана по-долу „процедура на границата за предоставяне на убежище“).

(3) За държавите членки, които не са обвързани с Регламент (ЕС) 2024/1348, позоваванията в настоящия регламент на разпоредби от Регламент (ЕС) 2024/1348 следва да се разбират като позовавания на равностойните разпоредби, които те евентуално са въвели в националното си право.

(4) По отношение на третирането на лицата, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, държавите членки са обвързани със задължения съгласно международните правни актове, по които са страни.

(5) Висшият интерес на детето следва да представлява първостепенен аргумент за държавите членки при прилагането на разпоредбите на настоящия регламент, които е възможно да засягат ненавършили пълнолетие.

(6) Много молби за международна закрила се отправят на външната граница или в транзитна зона на държава членка, включително от лица, задържани във връзка с незаконно преминаване на външната граница, т.е. в самия момент на неразрешено преминаване на външната граница или в близост до тази външна граница след преминаването ѝ, или от лица, свалени на брега след операция по търсене и спасяване. За да се установи самоличността и да се извърши проверка за сигурност и проверка на здравословното състояние на външната граница, както и за да бъдат насочени засегнатите граждани на трети държави и лица без гражданство към съответните процедури, е необходимо да се

([1]) ОВ C 75, 10.3.2017 г., стр. 97 и ОВ C 155, 30.4.2021 г., стр. 64.
([2]) ОВ C 207, 30.6.2017 г., стр. 67 и ОВ C 175, 7.5.2021 г., стр. 32.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 май 2024 г.
([4]) Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОВ L, 2024/1348, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

извършва скрининг. След скрининга гражданите на трети държави и лицата без гражданство следва да бъдат насочени към подходящата процедура за предоставяне на убежище или за връщане или да им бъде отказано влизане. Поради това следва да бъде въведен етап преди влизането, състоящ се от скрининг и процедури на границата за предоставяне на убежище, доколкото е приложимо, и за връщане. Следва да има непрекъснати и ефикасни връзки между всички етапи на съответните процедури за всички незаконно пристигащи.

(7) Влизането на територията не се разрешава, когато кандидат няма право да остане, когато той не е поискал да му бъде позволено да остане за целите на процедурата по обжалване съгласно Регламент (ЕС) 2024/1348 или когато съд е решил, че на кандидата не следва да се позволи да остане до получаване на резултата от такава процедура по обжалване. В такива случаи, за да се гарантира приемственост между процедурата за предоставяне на убежище и процедурата за връщане, процедурата за връщане също следва да се провежда в контекста на процедура на границата за срок не по-дълъг от 12 седмици. Този срок следва да се изчислява от момента, в който кандидатът, гражданинът на трета държава или лицето без гражданство вече няма право да остане или вече не му е позволено да остане.

(8) За да се гарантира равното третиране на всички граждани на трети държави и лица без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в рамките на процедурата на границата, когато държава членка е решила да не прилага разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]), съгласно предвидената в посочената директива съответна дерогация, по отношение на гражданите на трети държави и лица без гражданство и не е взела решение за връщане на съответния гражданин на трета държава, третирането и нивото на закрила на съответния кандидат, гражданин на трета държава или лице без гражданство следва да са в съответствие с разпоредбата на Директива 2008/115/ЕО относно по-благоприятните разпоредби по отношение на граждани на трети държави, изключени от приложното поле на посочената директива, и да са равностойни на тези, приложими за лицата, спрямо които е постановено решение за връщане.

(9) При прилагане на процедурата на границата за връщане следва да се прилагат определени разпоредби на Директива 2008/115/ЕО, тъй като с тях се уреждат елементи на процедурата на границата за връщане, които не са посочени в настоящия регламент, по-специално разпоредбите относно определенията, по-благоприятните разпоредби, забраната за връщане, висшите интереси на детето, семейния живот и здравословното състояние, риска от укриване, задължението за съдействие, срока за доброволно напускане, решението за връщане, извеждането, отлагането на извеждането, връщането и извеждането на непридружени ненавършили пълнолетие, забраните за влизане, гаранциите в очакване на връщането, задържането, условията на задържане, задържането на ненавършили пълнолетие и на семейства и извънредните ситуации. За да се намали рискът от неразрешено влизане и движение на незаконно пребиваващи граждани на трети държави и лица без гражданство, за които се прилага процедурата на границата за връщане, следва да бъде определен срок за доброволно напускане. Този срок за доброволно напускане следва да бъде определен само при поискване и не следва да надвишава 15 дни, нито да дава право на влизане на територията на съответната държава членка. Съответните лица следва да предадат на компетентните органи всеки валиден документ за пътуване, с който разполагат, за времето, необходимо, за да се предотврати тяхното укриване. Разпоредбите относно връщането, установени в настоящия регламент, не засягат правото на преценка на държавите членки по всяко време да решат да издадат отделно разрешение за пребиваване или друго разрешение, даващо право на престой по хуманни, хуманитарни или други причини, на гражданин на трета държава, който пребивава незаконно на тяхна територия.

(10) Когато незаконно пребиваващият гражданин на трета държава или лице без гражданство не се върне или не бъде изведен в рамките на максималния срок на процедурата на границата за връщане, процедурата за връщане следва да продължи съгласно предвиденото в Директива 2008/115/ЕО.

(11) Когато кандидат, гражданин на трета държава или лице без гражданство, които са били задържани по време на процедурата на границата за предоставяне на убежище, предвидена в Регламент (ЕС) 2024/1348, вече нямат право да останат и не им е било позволено да останат, държавите членки следва да могат да продължат задържането с цел предотвратяване на влизане на територията и с цел провеждане на процедурата за връщане, в съответствие с гаранциите и условията за задържане, предвидени в Директива 2008/115/ЕО. Кандидат, гражданин на трета държава или лице без гражданство, които не са били задържани по време на такава процедура на границата за предоставяне на убежище, които вече нямат право да останат и на които не е позволено да останат, следва също така да може да бъдат задържани, ако съществува риск да се укрият, ако избягват или възпрепятстват връщането или ако представляват риск за обществения ред, обществената сигурност или националната сигурност. Задържането следва да е за възможно най-кратък срок и то не следва да надвишава максималната продължителност на процедурата на границата за връщане. Когато незаконно пребиваващият гражданин на трета държава или лице без гражданство не се върне или не бъде изведен в този срок и процедурата на границата за връщане престане да се прилага, следва да се прилага Директива 2008/115/ЕО. Максималният срок на задържане, определен от посочената директива, следва да включва срока на задържане, прилаган по време на процедурата на границата за връщане.

([5]) Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

(12) Процедурата на границата за връщане следва да улесни, в условията на криза по смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1359 на Европейския парламент и на Съвета ([6]), връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави или лица без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в контекста на криза по процедурата на границата за предоставяне на убежище, които нямат право да останат и на които не е позволено да останат, като осигури на компетентните национални органи необходимите механизми и достатъчно време за надлежно провеждане на процедурите за връщане. За да може да се реагира на ситуации на криза по ефективен начин, следва да е възможно процедурата на границата за връщане в ситуация на криза да се прилага и по отношение на кандидати, граждани на трети държави и лица без гражданство, спрямо които се прилага процедурата на границата за връщане, чиято молба е била отхвърлена преди приемането на решение за изпълнение на Съвета съгласно Регламент (ЕС) 2024/1359, с което се декларира, че дадена държава членка е изправена пред ситуация на криза, и които нямат право да останат и на които не е позволено да останат след приемането на такова решение.

(13) В съответствие с член 72 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), настоящият регламент не засяга изпълнението на задълженията на държавите членки по поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност.

(14) С цел да се осигури съгласувано прилагане на разпоредбите относно процедурата на границата за връщане, предвидени в настоящия регламент, към началото на неговото прилагане, следва да се разработят и приложат планове за изпълнение на равнището на Съюза и на национално равнище, в които да се установят пропуските и оперативните стъпки за всяка държава членка.

(15) Прилагането на настоящия регламент следва да подлежи на редовна оценка.

(16) Целта на политиката на Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), създаден като част от Фонда за интегрирано управление на границите с Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета ([7]), е да се гарантира стабилно и ефективно европейско интегрирано управление на външните граници, включително чрез предотвратяване и откриване на незаконна имиграция и ефективно управление на миграционните потоци. Разрешаването на финансирането на подкрепа по този инструмент за действия за солидарност в контекста на Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) ще допринесе за постигането на целите на Регламент (ЕС) 2021/1148. Поради това Регламент (ЕС) 2021/1148 следва да бъде изменен.

(17) Следва да бъде възможно мобилизирането на ресурсите на ИУГВП и на други съответни фондове на Съюза (наричани по-долу „фондовете“) в подкрепа на усилията на държавите членки да прилагат Регламент (ЕС) 2024/1351 в съответствие с правилата, уреждащи използването на фондовете, и без да се засягат други приоритети, подкрепяни от фондовете. В този контекст държавите членки следва да могат да използват разпределените средства по съответните си програми, включително сумите, предоставени след междинния преглед. Следва да бъде възможно предоставянето на допълнителна подкрепа по съответните тематични механизми, по-специално на онези държави членки, на които може да се наложи да увеличат капацитета си на границите.

(18) Регламент (ЕС) 2021/1148 следва да бъде изменен, за да се гарантира пълно участие на бюджета на Съюза в общите допустими разходи за действия за солидарност, както и за да се въведат специални изисквания за докладване във връзка с тези действия като част от съществуващите задължения за докладване относно изпълнението на фондовете. Посоченият регламент следва също така да бъде изменен, за да се даде възможност на държавите членки да осигурят финансови вноски за ИУГВП под формата на външни целеви приходи.

(19) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се установи процедура на границата за връщане, да се предвидят специални временни правила, за да се гарантира, че държавите членки са в състояние да се справят със ситуации на криза, и да се позволи финансирането на подкрепата съгласно Регламент (ЕС) 2021/1148 за действия за солидарност в контекста на Регламент (ЕС) 2024/1351, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно поради обхвата и последиците на настоящия регламент може да бъде по-добре постигната на

([6]) Регламент (ЕС) 2024/1359 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1147 (ОВ L, 2024/1359, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 48).

([8]) Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(20) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(21) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета ([9]); следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(22) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген ([10]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета ([11]).

(23) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([12]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ([13]).

(24) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([14]), които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета ([15]).

(25) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“). По-специално, целта на настоящия регламент е да се осигури пълното зачитане на човешкото достойнство и да се насърчи прилагането на членове 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 и 47 от Хартата,

([9]) Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

([10]) ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

([11]) Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

([12]) ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

([13]) Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

([14]) ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

([15]) Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

**ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

*Член 1*

**Предмет и обхват**

1. С настоящия регламент се установява процедура на границата за връщане. Тя се прилага за граждани на трети държави и лица без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище, предвидена в членове 43 — 54 от Регламент (ЕС) 2024/1348 (наричана по-долу „процедурата на границата за предоставяне на убежище“). В него също така се предвиждат временни специални правила относно процедурата на границата за връщане в ситуации на криза съгласно определението в член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1359.

С настоящия регламент също така се изменя Регламент (ЕС) 2021/1148 с цел да се позволи финансирането на подкрепата съгласно посочения регламент за действия за солидарност в контекста на Регламент (ЕС) 2024/1351.

2. Временните мерки, приети съгласно глава III от настоящия регламент, трябва да отговарят на изискванията за необходимост и пропорционалност, да са подходящи за постигане на заявените цели и да осигуряват защитата на правата на кандидатите, както и да са в съответствие със задълженията на държавите членки съгласно Хартата и международното право.

3. Мерките в глава III от настоящия регламент се прилагат само доколкото това е строго необходимо с оглед на изискванията на ситуацията, по временен и ограничен начин и само при извънредни обстоятелства. При поискване държавите членки могат да прилагат мерките, предвидени в глава III, само в степента, предвидена в решението, посочено в член 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/1359.

*Член 2*

**Позовавания на Регламент (ЕС) 2024/1348**

За държавите членки, които не са обвързани с Регламент (ЕС) 2024/1348, позоваванията в настоящия регламент на разпоредби от Регламент (ЕС) 2024/1348 се разбират като позовавания на равностойните разпоредби, които те евентуално са въвели в националното си право.

*Член 3*

**Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „молба за международна закрила“ или „молба“ означава молба за международна закрила или молба съгласно определението в член 3, точка 12 от Регламент (ЕС) 2024/1348;

б) „кандидат“ означава кандидат съгласно определението в член 3, точка 13 от Регламент (ЕС) 2024/1348.

ГЛАВА II

**ПРОЦЕДУРА НА ГРАНИЦАТА ЗА ВРЪЩАНЕ**

*Член 4*

**Процедура на границата за връщане**

1. На гражданите на трети държави и лицата без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище, не се разрешава да влязат на територията на съответната държава членка.

2. Държавите членки изискват лицата, посочени в параграф 1, да пребивават за срок не по-дълъг от 12 седмици в местата на външната граница или в близост до нея или до транзитните зони. Когато държава членка не може да настани такива лица в тези места, тя може да използва други места в рамките на своята територия. Срокът от 12 седмици започва да тече от деня,

в който кандидатът, гражданинът на трета държава или лицето без гражданство вече няма право да остане и не му е позволено да остане. Изискването за пребиваване на определено място в съответствие с настоящия параграф не се счита за разрешение за влизане или престой на територията на държава членка. Условията на тези места трябва да отговарят на стандарти, равностойни на стандартите за материалните условия на приемане и здравни грижи в съответствие с членове 19 и 20 от Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета ([16]), тъй като се прилагат за лица, които все още се считат за кандидати.

3. За целите на настоящия член се прилагат член 3, член 4, параграф 1, член 5, член 6, параграфи 1—5, член 7, параграфи 2 и 3, членове 8—11, член 12, член 14, параграф 1, член 15, параграфи 2—4 и членове 16—18 от Директива 2008/115/ЕО.

4. Когато решението за връщане не може да бъде изпълнено в рамките на посочения в параграф 2 максимален срок, държавите членки продължават процедурите за връщане в съответствие с Директива 2008/115/ЕО.

5. Без да се засяга възможността те да се завърнат доброволно по всяко време, на лицата, посочени в параграф 1, се определя срок за доброволно напускане, освен когато съществува опасност от укриване или когато молбата им в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище е била отхвърлена като явно неоснователна, или когато засегнатото лице представлява опасност за обществения ред, обществената сигурност или националната сигурност на държавите членки. Срокът за доброволно напускане се определя само при поискване и не надвишава 15 дни, нито дава право на влизане на територията на съответната държава членка. За целите на настоящия параграф такива лица предават на компетентните органи всички валидни документи за пътуване, с които разполагат, за времето, необходимо, за да се предотврати укриване.

6. Държавите членки, които след отхвърлянето на молба в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище постановят отказ за влизане в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета ([17]) и които са решили да не прилагат Директива 2008/115/ЕО в такива случаи съгласно член 2, параграф 2, буква а) от посочената директива, гарантират, че третирането и нивото на закрила на гражданите на трети държави и лицата без гражданство, спрямо които е постановен отказ за влизане, са в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива 2008/115/ЕО и са равностойни на третирането и нивото на закрила, посочени в параграф 2 от настоящия член и в член 5, параграф 4 от настоящия регламент.

*Член 5*

**Задържане**

1. Задържането може да бъде наложено само като крайна мярка, ако това се окаже необходимо въз основа на индивидуална преценка на всеки отделен случай и ако не могат да бъдат приложени ефективно други по-леки принудителни мерки.

2. Лицата, посочени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, които са били задържани по време на процедурата на границата за предоставяне на убежище, които вече нямат право да останат и на които не е позволено да останат, могат да останат задържани с цел предотвратяване на влизането им на територията на държавата членка, която подготвя връщането им или провежда процеса на извеждане.

3. Лицата, посочени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, които не са били задържани по време на процедурата на границата за предоставяне на убежище, които вече нямат право да останат и на които не е позволено да останат, могат да бъдат задържани, ако съществува опасност от укриване по смисъла на Директива 2008/115/ЕО, ако избягват или възпрепятстват подготовката за връщане или процеса на извеждане или представляват риск за обществения ред, обществената сигурност или националната сигурност.

4. Задържането продължава за възможно най-кратък срок и само докато съществува разумна перспектива за извеждане и докато се организира и провежда с дължимата грижа съответният процес. Срокът на задържане не надвишава срока, посочен в член 4, параграф 2 от настоящия регламент, а когато е постановено последващо задържане непосредствено след срок на задържане съгласно настоящия член, този срок на задържане се включва при изчисляването на максималните срокове на задържане, посочени в член 15, параграфи 5 и 6 от Директива 2008/115/ЕО.

([16]) Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L, 2024/1346, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([17]) Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

5. До 12 декември 2024 г. Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, създадена с Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета ([18]), в съответствие с член 13, параграф 2 от посочения регламент разработва насоки относно различни практики, заменящи задържането, които биха могли да се използват в контекста на процедура на границата.

ГЛАВА III

**ДЕРОГАЦИИ, ПРИЛОЖИМИ В СИТУАЦИИ НА КРИЗА**

*Член 6*

**Мерки, приложими към процедурата на границата за връщане в ситуация на криза**

1. В ситуация на криза съгласно определението в член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1359 и по отношение на незаконно пребиваващи граждани на трети държави или лица без гражданство, чиято молба е била отхвърлена в рамките на процедурата на границата за предоставяне на убежище съгласно член 11, параграфи 3, 4 и 6 от Регламент (ЕС) 2024/1359, които нямат право да останат и на които не е позволено да останат, държавите членки могат да приложат следните дерогации:

а) чрез дерогация от член 4, параграф 2 от настоящия регламент, държавите членки могат да удължат максималния срок, през който тези граждани на трети държави или лица без гражданство се държат на местата, посочени в същия член, за допълнителен период от не повече от шест седмици;

б) чрез дерогация от член 5, параграф 4 от настоящия регламент, срокът на задържане не надвишава срока, посочен в буква а) от настоящия параграф, и се включва при изчисляването на максималните срокове на задържане, посочени в член 15, параграфи 5 и 6 от Директива 2008/115/ЕО.

2. Параграф 1 от настоящия член се прилага и по отношение на кандидатите, гражданите на трети държави и лицата без гражданство, за които се прилага процедурата на границата за предоставяне на убежище, чиято молба е била отхвърлена преди приемането на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) 2024/1359, и които нямат право да останат или на които не е позволено да останат след приемането на посоченото решение за изпълнение.

3. Организациите и лицата, на които съгласно националното право е разрешено да предоставят съвети и консултации, трябва да имат реален достъп до кандидатите, задържани в центрове за задържане или намиращи се на гранични контролно-пропускателни пунктове. Държавите членки могат да наложат ограничения на такива действия, когато съгласно националното право такива ограничения са обективно необходими за сигурността, обществения ред или административното управление на място за задържане, при условие че достъпът не става сериозно ограничен или невъзможен.

*Член 7*

**Процедурни правила**

Когато държава членка счита, че се намира в ситуация на криза съгласно определението в член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1359, тя може да подаде искане за прилагане на дерогациите, предвидени в член 6 от настоящия регламент. Когато държава членка подаде такова искане, се прилагат съответно членове 2—6 и член 17, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2024/1359. Когато вече е започнала процедура за получаване на дерогация съгласно член 2 от Регламент (ЕС) 2024/1359, държавите членки могат да подадат искане за прилагане на дерогациите, предвидени в член 6 от настоящия регламент, в контекста на тази процедура.

*Член 8*

**Специални разпоредби и гаранции**

Държава членка, прилагаща дерогацията, предвидена в член 6, надлежно информира гражданите на трети държави или лицата без гражданство за приложените мерки и за тяхната продължителност на език, който гражданите на трета държава или лицата без гражданство разбират или за който основателно може да се предполага, че разбират.

([18]) Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 468, 30.12.2021 г., стр. 1).

ГЛАВА IV

**ИЗМЕНЕНИЯ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1148**

*Член 9*

**Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1148**

Регламент (ЕС) 2021/1148 се изменя, както следва:

1) В член 2 се добавя следната точка:

„11) „действие за солидарност“ означава действие, чийто обхват е определен в член 56, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета (*), финансирано чрез финансов принос от държавите членки, посочени в член 64, параграф 1 от същия регламент.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).“

2) В член 10 се добавя следният параграф:

„3. Подкрепата по настоящия регламент може да се финансира, за целите на действия за солидарност, чрез финансови вноски, направени от държавите членки и от други публични или частни донори, като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.“

3) В член 12 се вмъква следният параграф:

„7а. Приносът от бюджета на Съюза може да бъде увеличен до 100 % от общите допустими разходи за действия за солидарност.“

4) В член 29, параграф 2, първа алинея се вмъква следната буква:

„аа) изпълнението на действията за солидарност, включително разбивка на финансовия принос по дейности и описание на основните резултати, постигнати чрез финансирането;“

5) В приложение II, точка 1 се добавя следната буква:

„з) подкрепа за действия за солидарност в съответствие с обхвата на подкрепата, посочен в точка 1 от приложение III.“

6) Приложение VI се изменя, както следва:

а) в таблица 1, точка I се добавя следният код:

„030 Действия за солидарност“

б) таблица 3 се изменя, както следва:

i) кодове 005 и 006 се заменят със следното:

„005 Специална транзитна схема, посочена в член 17

006 Действия, попадащи в приложното поле на член 85, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1240“

ii) добавят се следните кодове:

„007 Действия, попадащи в приложното поле на член 85, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1240

008 Спешна помощ

009 Действия за солидарност“.

ГЛАВА V

**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

*Член 10*

**Оспорване от страна на публичните органи**

Настоящият регламент не засяга възможността публичните органи да оспорват административни или съдебни решения, както това е предвидено в националното право.

*Член 11*

**Изчисляване на сроковете**

Сроковете, предвидени в настоящия регламент, се изчисляват по следния начин:

а) когато срок, изразен в дни, седмици или месеци, трябва да бъде изчислен от момента, в който настъпва дадено събитие или се извършва дадено действие, денят, в който настъпи това събитие или бъде извършено това действие, не се включва в този срок;

б) срок, изразен в седмици или месеци, приключва с изтичането на деня от последната седмица или месец, който е със същото наименование или число като деня от седмицата или съответно месеца, в който е настъпило събитието или е било извършено действието, от което се изчислява срокът; при срок, изразен в месеци, ако в последния месец от срока липсва датата, на която той трябва да изтече, то срокът изтича в полунощ на последния ден от този месец;

в) в сроковете се включват съботните и неделните дни и официалните празници в съответната държава членка; ако даден срок изтича в събота, неделя или на официален празник, за последен ден от срока се счита следващият работен ден.

*Член 12*

**Преходни мерки**

До 12 септември 2024 г. Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки и съответните органи, служби и агенции на Съюза, представя на Съвета общ план за изпълнение, за да се гарантира, че държавите членки са адекватно подготвени да прилагат глава II от настоящия регламент до 1 юли 2026 г., като се прави преценка на установените пропуски и необходимите оперативни стъпки, и информира за това Европейския парламент.

Въз основа на този общ план за изпълнение до 12 декември 2024 г. всяка държава членка, с подкрепата на Комисията и съответните органи, служби и агенции на Съюза, изготвя национален план за изпълнение, в който се определят действия и график за тяхното изпълнение. Всяка държава членка завършва изпълнението на своя план до 1 юли 2026 г.

За целите на прилагането на настоящия член държавите членки могат да използват подкрепата на съответните органи, служби и агенции на Съюза, а фондовете на Съюза могат да предоставят финансова подкрепа на държавите членки в съответствие със правните актове, уреждащи дейността на тези органи, служби, агенции и фондове.

Комисията наблюдава отблизо изпълнението на националните планове за изпълнение.

*Член 13*

**Мониторинг и оценка**

До 13 юни 2028 г. и на всеки пет години след това Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на настоящия регламент в държавите членки и, когато е целесъобразно, предлага изменения.

По искане на Комисията държавите членки ѝ изпращат необходимата информация за изготвянето на нейния доклад не по-късно от 12 септември 2027 г.

*Член 14*

**Влизане в сила и прилагане**

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Настоящият регламент се прилага от 12 юни 2026 т.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

| *За Европейския парламент* | *За Съвета* |
|---|---|
| *Председател* | *Председател* |
| R. METSOLA | H. LAHBIB |